

Bilag til Bet. o. Lovf. om Arveafgift.

til det offentlige eller Eksekutorer, naar længstlevende vedgaar Arv og Gæld.

Enkens Stilling forværres ved Mandens Død i alt Fald i Arbejder- og Mellemklassen; derfor burde i alt Fald en saa stor Arvelod være fri, som svarer til den Sum, hvorfor Enken kan købe sig en Livrente paa 1,000 Kr. aarlig.

Den norske Arveafgiftslov af 1905 fritager efterlevende Ægtefælle for Arveskat, ligesom der ikke betales Arveafgift i uskiftet Bo. Arveafgiftsberegningen for Ægtefæller er meget vilkaarlig; thi hvis der er Særformue, og Enken intet ejer selv, og Manden testerer hende 10,000 Kr., skal hun betale Arveafgift af 10,000 Kr.; hvis der er Fællesformue, og Enken skifter, betaler hun kun Arveafgift af sin Broderlod o: af 1,600 Kr., og sidder hun i uskiftet Bo, betales slet intet. Principielt maa man hævde, at længstlevende Ægtefælle i Lighed med den norske Arvelovs-Regel bør være fri for Arveafgift, subsidiært, at han (hun) bør være fritagen for Skatten dels for Indboets Vedkommende og dels for en saa stor Sum, der er tilstrækkelig til at købe efterlevende en Aarsrente paa 1,000 Kr. Ved de store Formuer foreligger der derimod virkelig Arv. i alt Fald naar den afdøde har tilført Fællesboet dets Formue; men da vor Lovgivning ikke kender til at dele et Fællesbo, eftersom længstlevende har indbragt mere eller mindre i det, vil det maaske være uigennemførligt at søge at ændre Arveafgiftsloven i den Retning.

b) Vender vi os til Børns Arvelod, maa man sondre dels om de ere under eller over 18 Aar, og dels efter Arvens Størrelse. For saa vidt Børn ere under 18 Aar, synes det uforvarligt at beskatte det Beløb, som er nødvendigt til at opdrage dem indtil deres 18de Aar. I Virkeligheden er dette Synspunkt anerkendt af Justitsministeriet i det i Folketinget i Aar forelagte Forslag om uægte Børns Retsstilling. For mindreaarige Børn indtræder der ved Forsørgers Død et Tab, og saa meget som svarer til en borgerlig Opdragelse, bør sikkert sættes til Side som fritaget for Afgift. For Børn, der ere ældre end 18 Aar, ville Forældrene, naar der hos disse er nogen økonomisk Evne, ofte være en Støtte, og derfor bør nogle Tusend altid drages fra Børns Arv som afgiftsfri.

Ved Gennemgang af Arveafgiften ser man først, hvor urigtigt det egentlig er at dele Arven i visse Brøkdelen efter Slægtsskabsbyrd, saaledes at Enker faa en Brøkdel osv. Mest rationelt vilde det have været

at lade den længstlevende Ægtefælle faa saa meget, som svarer til en Livrente af en vis Størrelse, og først derefter givet Børnene, men da ogsaa sikret dissen en Livrente, og først efter at disse Livrenter vare sikrede, havde man givet fri Testationsret. Thi Retten til frit at testere en Trediedel er forsvarlig ved store Formuer, men meget angribeligt ved Formuer under 20,000 Kr., idet Barnet har et naturretligt Krav paa at faa sin Opdragelse endt.

Af det ovenstaaende følger i øvrigt, at for Børn bør først beskattes, naar Arven er større end Opdragelsesudgiften til det 18de Aar, og at de første Tusinder bør fritages for Afgift. Derimod er intet at indvende mod, at Progressionen ogsaa anvendes for Børns Vedkommende, om det end er rigtigt, at Arveafgiften sættes lavere for dem end for de fjærnere Grader, idet dels selve Stillingen som Barn giver en Arveadkomst, andre Arvinger savne, og dels at selv det voksne Afkom ved formuende Forældres Død mister en Støtte, og at derfor deres Formue og Lejlighed ikke kan maales alene efter Arvens Størrelse.

c) Spørgsmaalet om Adoptivbørns Stilling er vanskeligt; at give Afkomsbegünstigelser synes for meget, at behandle dem som fremmede for haardt. At sidestille dem med 1ste Sidelinie er maaske praktisk, men Svaret beror i øvrigt paa et aldeles vilkaarligt Skøn.

d) *Legater*: Familielegater bør ligestilles med almindelig Arv, og med Hensyn til blandede Familielegater er det tvivlsomt, om man ikke bør sidestille dem med almindelig Arv. Da der i Familielegatet kan have Omvej for Majoratsarv, er det kun rimeligt, at Staten faar Betaling for denne Sikring af en Families Ret ned i Generationerne. Med Hensyn til Legater „ad pias causas“, milde Stiftelser osv., da er det i begge Fald offentlige Formaal, der konkurrerer, Statskassen, der vil have sin Afgift, og den specielle Stiftelse, der vil spare Pengene. Da der hos Legatstiftere vil være en vis Uvillie mod at betale Skat af Velgørenhed, turde der være nogen Grund for Staten til overfor Legater at anvende Skatteskruen lempelig. Men saa bør Formaalet ogsaa være af anerkendt offentlig Karakter eller rettere høre til saadanne Formaal, Staten selv ønsker at fremme.

VI. *Afgiftens Højde*. Ovenfor er begrundet, hvorfor Skatten bør være progressiv efter Arvens Størrelse. Dette med-